

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Годовицького ліцею

протокол №1 від 31.08.2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Годовицького ліцею

_____ Оксана ШИМКІВ

наказ №86 від 01.09.2023 року

Освітня програма
Годовицького ліцею
Сокільницької сільської ради
на 2023/2024 навчальний рік
(повна середня освіта)

Загальні положення освітньої програми III ступеня (повна середня освіта)
Годовицького ліцею Сокільницької сільської ради
Львівського району Львівської області

Освітня програма Годовицького ліцею розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1392; Листа МОН №1/12186-23 від 16.08.2023 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», Переліку рекомендованої МОН початкової літератури на 2023/2024 навчальний рік», постанови МОЗ від 26.08.2021 року №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» і складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів освіти загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), від 31.03.2020 №464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» та наказу Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про внесення змін до навчальних програм для 6-9 та 10-11 класів ЗЗСО»

Освітня програма повної середньої освіти окреслює підходи до планування й організації в ЗЗСО єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції та логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів *(додаток 1)*;
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» *(додаток 2)*;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11 класів складає 2450 год. / навчальний рік: для 10 класу – 1225 годин / навчальний рік, для 11 класу – 1225 годин / навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень накреслено у навчальному плані старшої школи (універсальний профіль).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру III рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами та роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план старшої школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. У навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів (рівень стандарту), що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика» 10 кл. – 2 год., 11 кл. – 1 год.), «Технології» (10 кл. – 1 год., 11 кл. – 2 год.), що вивчаються на рівні стандарту.

Додаткові години з варіативної частини направлені на підсилення предметів інваріантної частини (математика, зарубіжна література) та факультативні заняття з фізики (11 кл.), математики (10, 11 кл.), економіки (10, 11 кл.), «Моя громадянська позиція. Запобігання корупції» (10, 11 кл.). Варіативність змісту базової середньої освіти реалізуються також через запровадження в навчальних програмах резервного часу для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь. Варіативна складова не використана в повній мірі через перевищення гранично-допустимого навчального навантаження на учнів.

Вивчення інваріантної та варіативної складової фінансуються з відповідного бюджету.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмету «Фізична культура», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» та «Технології» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів не здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року № 128 «Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Навчальний план зорієнтований на роботу старшої школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти 10-11 класів зазначено у навчальних програмах з предметів. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

До ключових компетентностей належать:

- *вільне володіння державною мовою*, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- *здатність спілкуватися рідною* (у разі відмінності від державної) *та іноземними мовами*, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- *математична компетентність*, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- *компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій*, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- *інноваційність*, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- *екологічна компетентність*, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- *навчання впродовж життя*, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- *громадянські та соціальні компетентності*, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- *підприємливість та фінансова грамотність*, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх окремих предметів.

Виокремлення в навчальних програмах *наскрізних ліній ключових компетентностей* «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та

предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лiнii допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через органiзацiю навчального середовища (духовного, соцiального i фiзичного); окремi предмети (iх роль рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою); предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Необхiдною умовою формування компетентностей є дiяльнiсна спрямованiсть навчання, яка передбачає постiйне включення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної дiяльностi, а також практична його спрямованiсть. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освiтньому процесi мiжпредметних i внутрiшньопредметних зв'язкiв. Їх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень iхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового свiтогляду. Учнi набувають досвiду застосування знань на практицi та перенесення iх в новi ситуацiї.

Вимоги до осiб, якi можуть розпочинати здобуття профiльної середньої освiти. Повна середня освiта здобувається, як правило, пiсля здобуття базової середньої освiти. Дiти, якi здобули базову середню освiту, на 1 вересня поточного навчального року повиннi розпочинати здобуття повної середньої освiти цього ж навчального року.

Перелiк освiтнiх галузей. Освiтню програму укладено за такими освiтнiми галузями: «Мови i лiтератури», «Суспiльствознавство», «Естетична культура», «Математика», «Природознавство», «Технологiї», «Здоров'я i фiзична культура». Логiчна послiдовнiсть вивчення предметiв розкривається у вiдповiдних навчальних програмах.

Форми органiзацiї освiтнього процесу. В лiцеї органiзоване навчання 17 учнiв 10-11 класiв за iнституцiйною формою, 1 учень навчається iндивiдуально за сiмейною формою. Основними формами органiзацiї освiтнього процесу є рiзні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевiрки та оцiнювання досягнення компетентностей; корекцiї основних компетентностей; комбiнований урок. Також формами органiзацiї освiтнього процесу можуть бути експерсiї, вiртуальнi подорожi, уроки-семiнари, конференцiї, форуми, квести, iнтерактивнi уроки, iнтегрованi уроки, проблемний урок, вiдео-уроки, прес-конференцiї, дiловi iгри тощо.

Засвоєння нового матерiалу можна проводити на лекцiї, конференцiї, експерсiї i т. д. Для конференцiї, дискусiї вчителем або учнями визначаються теми доповiдей учнiв, основнi напрями самостiйної роботи. На навчальнiй експерсiї учнi отримують знання, знайомлячись iз експонатами в музеї, з роботою механiзмiв на пiдприємствi, спостерiгаючи за

різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована і має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, аналіз та узагальнення. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей. Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує і навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, у парах змінного складу за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми за самостійно розробленим сюжетом, підбирати матеріал, виконувати самостійно розподілені ролі.

Форми організації освітнього процесу можуть розширюватись за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності (заклад повністю забезпечений кадрами з відповідною вищою освітою); навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (заклад освіти забезпечений необхідними навчальними підручниками, посібниками, атласами, художньою літературою, електронними посібниками); матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (2 класних кімнати для 10,11 класів, фізичний кабінет, 2 мультимедійних пристрої, підключення до мережі Інтернет, спортивний майданчик); якість проведення навчальних занять (вчителями забезпечено проведення уроків переважно на достатньому та високому рівнях); моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності. Освітню діяльність у 10-11 класах здійснюють 16 педагогічних працівників.

Склад педагогічних працівників за стажом роботи (кількість осіб)

Всього педпрацівників	Стаж педагогічної роботи			
	до 3 років	3-10 років	10-20 років	понад 20 років
16	1	4	1	10

Склад педагогічних працівників за кваліфікацією (кількість осіб)

Всього педпрацівників	бакалавр	спеціаліст	II кваліфікаційна категорія	I кваліфікаційна категорія	вища кваліфікаційна категорія
16	1	1	2	3	9

Педагогічні звання, відзнаки Міністерства освіти і науки України (кількість осіб)

Педагогічне звання «старший учитель»	Педагогічне звання «вчитель-методист»	Подяка Міністерства освіти і науки України
5	1	2

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг

та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Годовицького ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті закладу освіти.

На основі освітньої програми заклад освіти складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор

Оксана ШИМКІВ

Годовицький ліцей Сокільницької сільської ради
Навчальний план на 2023 - 2024 н.р.
Старша школа

	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		10 клас	11 клас
	Базові предмети	27+2	26+2
1	Українська мова	2	2
2	Українська література	2	2
3	Зарубіжна література	1+1	1+1
4	Іноземна мова (англійська)	2	2
5	Історія України	1,5	1,5
6	Всесвітня історія	1	1
7	Громадянська освіта	2	
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
9	Біологія і екологія	2	2
10	Географія	1,5	1
11	Фізика	3	3
12	Астрономія		1
13	Хімія	1,5	2
14	Фізична культура	3	3
15	Захист України	1,5	1,5
1	Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3
2	Інформатика	2	1
3	Технології	1	2
3	Мистецтво		
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		3	4
1	Фізика		1
2	Економіка	1	1
3	Математика	1	1
4	Моя громадянська свідомість. Запобігання корупції	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33
Всього фінансується		32+3	32+3

**Перелік навчальних програм III ступінь
10-11 класи**

Предмет	Програма
Українська мова	Українська мова. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. (рівень стандарту зі змінами, затверджена наказом Міністерства від 23.10.2017 № 1407.)
Українська література	Українська література. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом Міністерства від 28.10.2010 № 1021, крім академічного рівня та рівня стандарту, затверджена наказом МОН від 14.07.2016 № 826.
Англійська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 р. №407
Зарубіжна література	Зарубіжна література 10-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022, зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
Історія України	Історія України 10-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022, зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Всесвітня історія. 10-11 класи» (рівень стандарту) (наказ МОН від 23.11.2017 р. №1407)
Громадянська освіта	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас» для закладів загальної середньої освіти. (наказ МОН від 23.10.2017 р. №1407) зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698;
Алгебра	Математика. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту. 10-11 класи). Наказ МОН від 23.10.2017 р. №1407
Геометрія	Математика. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту. 10-11 класи). Наказ МОН від 23.10.2017 р. №1407
Біологія і екологія	Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти: рівень стандарту, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407
Географія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи (рівень стандарту). Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698;
Хімія	Програма з хімії для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Фізика	Програма з фізики для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (авт. колектив під керівництвом Локтева В.М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України №1493 від 28.11.2019 р.
Астрономія	Програма з астрономії для 11 класу закладів загальної середньої освіти (авт. колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України №1493 від 28.11.2019 р.
Технології	Технології. 10-11 класи (авт.: А. Терещук та інші). Програма для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Інформатика	Програма з інформатики для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура. 10-11 кл. Рівень стандарту» розроблена відповідно до вимог Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 24 від 14 січня 2004 р.
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407) зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698